

זוהר היומי

זוהר שמות – דף קנ"ג ע"ב

פרשת תרומה

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קנ"ג ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

בְּמַאי נֹקִימַם וְאָכְלֹתָ וְשָׁבַעְתָּ, וּבִתְרַ וּבִרְכָּתָ. אֶלֶּא אֶפִּילֹ לֹא יִיכּוּל בְּרַ נֶשׁ אֶלֶּא כְּזִית, וְרַעוּתִיָּה אִיהוּ עָלֶיָּה, וְיִשְׁוִי לִיָּה לְהֵהוּא מִיכָלֶּא עֶקְרָא דְּמִיכָלֶּיָּה, שְׁבַעָא אֶקְרִי. דְּכְתִיב, (תהלים קמה) פּוֹתַח אֶת יָדֶיהָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן. לְכָל חַי אֶכִּילָה לֹא כְּתִיב, אֶלֶּא רִצּוֹן. הֵהוּא רַעוּתָא דְּשׁוֹי עַל הֵהוּא מִיכָלֶּא, שְׁבַעָא אֶקְרִי, וְאֶפִּילֹ דְּלִית קָמִיָּה דְּבֵר נֶשׁ אֶלֶּא הֵהוּא זְעִיר בְּכִזִּית, וְלֹא יִתִּיר הָא רַעוּתָא דְּשְׁבַעָא שׁוֹי עָלֶיָּה. וּבְגִין כֹּה, וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, רִצּוֹן כְּתִיב, וְלֹא אֶכִּילָה. וְעַל דָּא וּבִרְכָּתָ וּדְאִי, וְאֶתְחַיִּיב בְּרַ נֶשׁ לְבָרְכָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, בְּגִין לְמִיָּהב חֲדוּהָ לְעִילָא.

תרגום לעברית

פֶּתַח רַבִּי חֲזִיא וְאָמַר, (דברים ח) וְאָכְלֹתָ וְשָׁבַעְתָּ וּבִרְכָּתָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְכִי עַד שְׁלֹא אוֹכֵל אָדָם לְשָׁבַעָה וְתִתְמַלֵּא כִּרְסוֹ לֹא יִבְרַךְ אֶת הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא?! (אם כן) בְּמָה נִבְאָר וְאָכְלֹתָ וְשָׁבַעְתָּ, וְאַחֲרֵי כֵן וּבִרְכָּתָ? אֶלֶּא אֶפִּלוּ לֹא יֹאכֵל אָדָם אֶלֶּא כְּזִית, וְרִצּוֹנוֹ עָלָיו, וְיִשִּׁים אֶת אוֹתוֹ הַמֶּאֱכֹל עֶקֶר מֶאֱכָלוֹ - נִקְרָא שְׁבַעָה, שְׁפָתוֹב (תהלים קמה) פּוֹתַח אֶת יָדֶיהָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן. לֹא כְּתוּב לְכָל חַי אֶכִּילָה, אֶלֶּא רִצּוֹן. אוֹתוֹ רִצּוֹן שְׁשֵׁם עַל אוֹתוֹ מֶאֱכֹל נִקְרָא שְׁבַעָה, וְאֶפִּלוּ שְׂאִין לְפָנֵי הָאָדָם אֶלֶּא אוֹתוֹ מְעַט בְּכִזִּית

ולא יותר, הרי רצון השבע שם עליו. ומשום כך ומשביע לכל חי רצון. כתוב רצון, ולא אכילה. ועל זה וברכת ודאי, ומתחייב האדם לברך את הקדוש ברוך הוא כדי לתת שמחה למעלה.

טקסט הזוהר

פתח רבי חזקיה, בהאי קרא אבתריה ואמר, ואכלת ושבעת. מהכא, דשכור שרי ליה לברכא ברכתא דמזונא, (ויגש ר"ז ע"ב) מה דלית הכי בצלותא. דצלותא לאו הכי, דהא צלותא מעליא בלא אכילה איהי, מאי טעמא, בגין דצלותא סלקא לעילא לעילא, אתר דלית ביה לא אכילה ולא שתיה. ועל דא תנינן, עלמא דאתי לית ביה אכילה ושתיה וכו'.

תרגום לעברית

פתח רבי חזקיה בפסוק הזה אחריו ואמר, ואכלת ושבעת. מכאן שלשכור מתר לברך ברכת המזון, מה שאין כן בתפלה. שתפלה לא כה, שהרי תפלה מעלה היא בלי אכילה, מה הטעם? משום שתפלה עולה למעלה למעלה, מקום שאין בו לא אכילה ולא שתיה. ועל זה שנינו, העולם הבא אין בו אכילה ושתיה וכו'.

טקסט הזוהר

אבל שאר דרגין דלתתא אית בברכת מזונא, אשתכח גוונא אחרא ומעליא, ההוא ברכתא דאשתכח בשבעא. בגין דברכת מזונא, איהי באתר דאית ביה אכילה ושתיה, ומניה נפק מזונא ושבעא לתתא, ועל דא אצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה. (ובגין כך האי איהו אתר דאית ביה אכילה ושתיה ומניה נפיק מזונא לתתא ואצטריך לאחזאה קמיה שבעא וחדוה) באתר דצלותא, לאו הכי, דהא סלקא יתיר לעילא לעילא ועל דא, שכור לא יצלי צלותא. בברכת מזונא, שכור שרי ליה לברכא ברכת מזונא. משמע מהאי קרא, דכתיב ואכלת ושבעת וברכת. ואכלת: זו אכילה. ושבעת: זו שתיה

דָּהָא שְׁבַעָא, בְּחִמְרָא אִיהִי רְוִי. חִמְרָא שְׁבַעָא וְדַאי, וְדַא אִיהוּ שְׂכוּר. דְּכִתִּיב וּבִרְכַּת אֶת דִּיִּיקָא, דְּמִשְׁמַע דְּבִרְכַּת מְזוּנָא אֲצִטְרִיךְ חֲדוּה וְשְׁבַעָא. עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה. מֵאִי טוֹבָה. שְׁבַעָא. כִּמָּה דָּאֵת אָמַר, (יִרְמִיָּה מֵה) וְנִשְׁבַּע לָחֶם וְנִהְיָה טוֹבִים בְּגִין כֹּה אֲצִטְרִיךְ חֲדוּה וְשְׁבַעָא.

תרגום לעברית

אָבֵל שָׂאָר הַדְּרָגוֹת שְׁלֵמֻטָּה יֵשׁ. בְּבִרְכַּת הַמְּזוּן נִמְצָא גִּוֹן אַחֵר וּמַעֲלָה, אוֹתָהּ בִּרְכָּה שְׁנִמְצָאת בְּשְׁבַע. מִשּׁוּם שֶׁבִּרְכַּת הַמְּזוּן הִיא בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵאת מְזוּן וְשְׁבַע לְמֻטָּה, וְעַל זֶה צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנָיו שְׁבַע וְשִׁמְחָה. (וּמִשּׁוּם כִּךְ זֶהוּ מָקוֹם שִׁישׁ בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא מְזוּן לְמֻטָּה, וְצָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנָיו שְׁבַע וְשִׁמְחָה) בְּמָקוֹם שֶׁל תְּפִלָּה לֹא כָּהֵן, שֶׁהָרִי עוֹלָה יוֹתֵר לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, וְעַל זֶה שְׂכוּר לֹא יִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה. בְּבִרְכַּת הַמְּזוּן, שְׂכוּר מֵתֵר לוֹ לְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמְּזוּן. מִשְׁמַע מִהֶפְסוֹק הַזֶּה, שְׁכָתוֹב וְאֹכֵלֶת וְשֹׁבַעַת וּבִרְכַּת. וְאֹכֵלֶת - זֶה אֲכִילָה. וְשֹׁבַעַת - זֶה שִׁתִּיָּה, שֶׁהָרִי שְׁבַע בִּיָּין מִתְרִוּה. יֵין שְׁבַע וְדַאי, וְזֶהוּ שְׂכוּר, שְׁכָתוֹב וּבִרְכַּת אֶת דּוּקָא, שֶׁמִּשְׁמַע שֶׁבִּרְכַּת הַמְּזוּן צָרִיךְ שִׁמְחָה וְשְׁבַע. עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה. מֵה זֶה טוֹבָה? שְׁבַע, כִּמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּה מֵד) וְנִשְׁבַּע לָחֶם וְנִהְיָה טוֹבִים. מִשּׁוּם כֹּה צָרִיךְ שִׁמְחָה וְשְׁבַע.

טקסט הזוהר

פֶּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר (שְׁמוֹת כֵּה) וְעֲשִׂיתָ שְׁלֹחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו', שְׁלֹחַן דָּא אִיהוּ קִיִּימָא לְגוּ בְּמִשְׁכָּנָא. וּבִרְכַּתָּא דְלַעֲיִלָא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמִנִּיה נִפִּיק מְזוּנָא לְכָל עֲלָמָא. וְשְׁלֹחַן דָּא לֹא אֲצִטְרִיךְ לְמַהְוִי בְּרִיקְנָא, אֲפִילוּ רִגְעָא חֲדָא, אֶלָּא לְמַהְוִי עָלֶיהָ מְזוּנָא, דָּהָא בִּרְכַּתָּא לֹא אֲשִׁתְּכַח עַל אֲתֵר רִיקְנָא. וּבְגִין כֹּה אֲצִטְרִיךְ לְמַהְוִי עָלֶיהָ נִהְמָא תְּדִיר, דְלַהְוִי תְּדִיר בִּרְכַּתָּא עֲלָאָה מִשְׁתַּכַּחא בֵּיה, וּמִגּוֹ הֵהוּא שְׁלֹחַן, נִפְקִי בִּרְכָּאן וּמְזוּנֵי לְכָל שָׂאָר פְּתוּרֵי דְעֲלָמָא, דָּאֵת בִּרְכָּאן בְּגִינָהּ.

פֶּתַח רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, וְעָשִׂיתָ שְׁלָחַן עֲצֵי שֹׁטִים וְגו'. הַשְּׁלָחַן הַזֶּה הוּא עוֹמֵד לְתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן, וְהַבְּרָכָה שְׁלֹמְעֵלָה שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא מִזֶּזֶן לְכָל הָעוֹלָם. וְשְׁלָחַן זֶה לֹא צָרִיךְ לְהִיטָהּ בְּרִיקָנוֹת אֲפִלּוּ רִגַע אֶחָד, אֲלֵא שִׁיחָהּ עָלָיו מִזֶּזֶן, שֶׁהִרִי הַבְּרָכָה לֹא נִמְצָאת בְּמָקוֹם רִיק. וְלָכֵן צָרִיךְ לְהִיטָהּ עָלָיו תָּמִיד לֶחֶם, שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד בְּרָכָה עָלֶיהָ נִמְצָאת בּוֹ, וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ שְׁלָחַן יוֹצֵא אוֹת בְּרָכוֹת וּמִזִּזְנוֹת לְכָל שְׁאָר שְׁלָחָנוֹת הָעוֹלָם, שֶׁמִּתְבָּרְכִים בְּגֻלָּלוֹ.

טקסט הזהור

שְׁלָחַן דָּכַל בַּר נָשׁ אֲצִטְרִיךְ לְמַהְיֵה הַכִּי קָמִיָּה, בְּשַׁעֲתָא דְקָא מְבַרַךְ לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּתַשְׁרִי עָלֶיהָ בְּרָכָתָא מְלַעֲיָלָא, וְלֹא יִתְחַזִּי בְּרִיקָנָא, דְּהָא בְּרָכָאן דְּלַעֲיָלָא לֹא שְׂרִיזִין בְּאַתֵּר רִיקָנָא, דְּכַתִּיב, (מלכים ב ד) הַגִּידִי לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת, וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבֵרִיָּא. שְׁלָחַן דָּלָא אֶתְמַר עָלֶיהָ מְלִי דְאֹרִיָּתָא, (בס"א אינו, ולא בריך על ההוא מזונא לקודשא בריך הוא) עָלֶיהָ כְּתִיב, (ישעיה כח) כִּי כָל שְׁלָחָנוֹת מְלָאוּ קִיָּא צוֹאָה בְּלִי מָקוֹם. וְאָסוּר לְבָרְכָא עַל הַהוּא שְׁלָחַן.

תרגום לעברית

הַשְּׁלָחַן שֶׁל כָּל אָדָם צָרִיךְ לְהִיטָהּ כֹּף לְפָנָיו בְּשַׁעֲתָא שֶׁמְבַרַךְ אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדִי שֶׁתִּשְׁרָה עָלָיו בְּרָכָה מְלַמְעָלָה, וְלֹא יִרְאֶה בְּרִיקָנוֹת, שֶׁהִרִי הַבְּרָכוֹת שְׁלֹמְעֵלָה לֹא שׁוֹרָה בְּמָקוֹם רִיק, שֶׁכְּתוּב (מלכים ב ד) הַגִּידִי לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת, וְהִרִי פִּרְשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים. שְׁלָחַן שֶׁלֹּא נֶאֱמָרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תוֹרָה (ולא בריך על אותו מזון לקדוש ברוך הוא), עָלָיו כְּתוּב (ישעיה כח) כִּי כָל שְׁלָחָנוֹת מְלָאוּ קִיָּא צָאָה בְּלִי מָקוֹם. וְאָסוּר לְבָרְכָה עַל אוֹתוֹ שְׁלָחַן.

מאי טעמא. בגין דאית שלחן, ואית שלחן. שלחן איהו דקא מסדרא קמיה דקודשא בריה הוא לעילא, ואיהו קיימא תדיר לסדרא ביה פתגמי אורייתא, ולאכללא ביה אתון דמלי דאורייתא, (בס"א אינו, דא הוא ברכתא דמזונא, דאית פסוקי ומלי דאורייתא ואינו אתון דמלי אורייתא אתכלילן ביה בההוא שלחן) ואיהו לקיט לון לגביה, וכליל כלהו בגויה, ובהו אשתלים, וחדו, ואית ליה חדוה. ועל שלחן דא כתיב, (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפני יי', לפני יי', ולא (ק"ב ע"ב) מלפני יי'. שלחן אחרא אית, דלא אית ביה חולקא דאורייתא, ולית ליה חולקא בקדושה דאורייתא, ובההוא שלחן אקרי קיא צואה, ודא איהו בלי

מה הטעם? משום שיש שלחן ויש שלחן. שלחן שהוא מסדר לפני הקדוש ברוך הוא למעלה ועומד תמיד לסדר בו דברי תורה ולהכליל בו אותיות של דברי תורה, (זהו ברכת המזון. שיש פסוקים ודברי תורה ואותן אותיות של דברי תורה נכללים בו באותו שלחן) והוא לוקט אותם אליו וכולל את כלם לתוכו, ובהם משתלים ושמח ויש לו שמחה. ועל שלחן זה כתוב (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפני ה'. לפני ה', ולא מלפני ה'. יש שלחן אחר שאין בו חלק של תורה, ואין לו חלק בקדושת התורה. ואותו שלחן נקרא קיא צואה, וזהו בלי מקום, שאין לו חלק בצד הקדושה כלום.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.